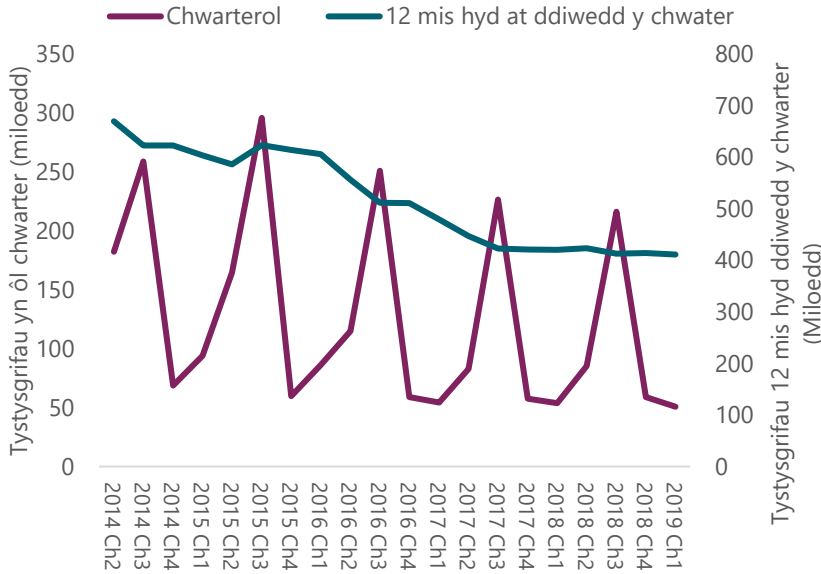

Bwletin Chwarterol Cymwysterau Galwedigaethol ac Eraill: Chwarter 1 (Ionawr – Mawrth 2019) i Gymru

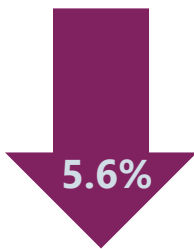
Uchafbwyntiau

6 Mehefin 2019

Ffigur 1: Cyfanswm y Tystysgrifau

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Dyfarnwyd **50,760** o dystysgrifau rhwng mis Ionawr a mis Mawrth 2019. Mae hyn yn ostyngiad o **5.6%** o gymharu â'r un chwarter yn 2018, pan roddwyd **53,765**.

Rhwng mis Ebrill 2018 a mis Mawrth 2019 rhoddwyd **411,285** o dystysgrifau, sef gostyngiad o **2.2%** o gymharu â **420,575** rhwng mis Ebrill 2017 a mis Mawrth 2018.

Y datganiad hwn

Mae'r datganiad ystadegol hwn yn cyflwyno gwybodaeth i Gymru a gasglwyd gan Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu. Mae'n cynnwys data ar yr amrywiaeth a'r nifer o dystysgrifau cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a roddwyd rhwng mis Ionawr a mis Mawrth 2019 (chwarter 1). Cyn Chwarter 1 2019, cafodd data ar gyfer Cymru eu casglu gan Ofqual.

Cynnwys

- Cyflwyniad..... [2](#)
- Ystadegau..... [7](#)
- Rhestr termau..... [14](#)
- Nodiadau
- cefnidir..... [18](#)

Ystadegydd: Jonathan Davey 01633 373 261

ystadegau@cymwysteraucymru.org

Ymholiadau gan y cyfryngau: Alan Morris 01633 373 216

cyfathrebu@cymwysteraucymru.org

CYFLWYNIAD

Mae Cymwysterau Cymru yn rheoleiddio cymwysterau, ac eithrio graddau, yng Nghymru. O dan Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015,¹ ein prif nodau yw sicrhau bod cymwysterau, a'r system gymwysterau yng Nghymru, yn effeithiol o ran diwallu anghenion rhesymol dysgwyr yng Nghymru, a hyrwyddo hyder y cyhoedd mewn cymwysterau ac yn y system gymwysterau yng Nghymru.

O bedwerydd chwarter (Hydref-Rhagfyr) 2017, rydym wedi cyflwyno adroddiad ar dystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill i Gymru. Nid yw'r data hyn yn cynnwys cymwysterau TGAU, UG, Safon Uwch, Dyfarniadau Estynedig Uwch, cymwysterau Prif Ddysgu na chymwysterau Prosiect. I ddechrau, gwnaethom adrodd ar ddata a gasglwyd oddi wrth gyrff dyfarnu gan Ofqual ar ein rhan. O chwarter 1 2019 (Ch1 2019), rydym yn casglu ac yn adrodd ar ddata ar gyfer y cymwysterau a reoleiddir gennym. Cyn pedwerydd chwarter (Hydref-Rhagfyr) 2017, Ofqual² oedd yn casglu ac yn cyhoeddi data i Gymru. Rydym wedi ceisio sicrhau, hyd y gellir, fod yr ystadegau hyn yn gyson â'r ystadegau cynharach hyn; dim ond pan oedd yn amlwg y byddai gwneud hynny'n arwain at adrodd data cywirach ar dystysgrifau y gwnaed newidiadau.

Yn y datganiad hwn, rydym yn cyflwyno data ar yr amrywiaeth o gymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a thystysgrifau a roddwyd yn ystod chwarter 1 2019. Mae'r ffigurau yn cyfeirio at nifer y tystysgrifau, wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf, a ddyfarnwyd gan gyrff dyfarnu rhwng 1 Ionawr a 31 Mawrth 2019. Nid yw'r ystadegau hyn yn cyfeirio at ddysgwyr unigol, oherwydd gallai dysgwr fod wedi ennill nifer o dystysgrifau mewn unrhyw gyfnod penodol a gyflwynir yn y datganiad hwn.

Mae'r data a gasglwyd yn ymwneud â chymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a restrir ar gronfa ddata Cymwysterau yng Nghymru³ (QiW) neu ar ein rhestr fewnol o gymwysterau rheoleiddiedig eraill.

Rydym wedi datblygu ein dull ein hun ar gyfer llunio ac adrodd ar yr ystadegau hyn. Mae'r rhesymau dros hyn fel a ganlyn:

¹ http://www.legislation.gov.uk/anaw/2015/5/pdfs/anaw_20150005_we.pdf

² Ofqual (2017) *Changes to the publication of geographical breakdowns of data*. [ar-lein]. Ar gael yn: <https://www.gov.uk/government/news/changes-to-the-publication-of-geographical-breakdowns-of-data> [Cyrchwyd 19 Chwe 2019].

³ Mae QiW yn gofrestr o gymwysterau rheoleiddiedig sy'n gymwys i gael arian cyhoeddus yng Nghymru.

- Mae ein dull rheoleiddio yn wahanol i ddull rheoleiddio Ofqual: Mae Ofqual yn gofyn i gyrff dyfarnu optio i mewn i gymwysterau i'w rheoleiddio, ond rydym yn gofyn i gyrff dyfarnu optio allan o gymwysterau nad ydynt yn dymuno iddynt gael eu rheoleiddio. Efallai y bydd y data hanesyddol yn y datganiad hwn yn cynnwys rhai dystysgrifau ar gyfer cymwysterau nad ydym yn eu rheoleiddio, gan fod rhai o'r cymwysterau a restrir ar gofrestr Ofqual yn debygol o fod wedi'u hildio o ran eu rheoleiddio yng Nghymru gan gyrff dyfarnu cydnabyddedig. Hefyd, efallai fod nifer fach o gymwysterau ar gyfer Cymru'n unig nad oes cyfrif amdanynt yn y data hanesyddol gan nad ydynt wedi bod yn gymwys i gael cyllid cyhoeddus (e.e. fe'u rhestrir ar QiW).
- Byddwn yn gweithio tuag at ddsbarthu cymwysterau yn ôl math yn gyson er mwyn i'r dadansoddiad hwn gael ei gyhoeddi yn y dyfodol.

Dadansoddi cymwysterau

Mae'r cyhoeddiad hwn yn cynnwys dadansoddiadau o dystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau yn ôl Maes Pwnc Sector a lefel. Wrth baratoi'r dadansoddiadau hyn, rydym wedi parhau i ddefnyddio methodoleg Ofqual. Ceir rhagor o fanylion yn yr adran ar 'Methodoleg' yn y nodiadau cefndir.

Pennir lefel i bob cymhwyster. Disgrifir y lefelau yn Fframwaith Credydau a Chymwysterau Cymru⁴. Mae'r tabl ar frig y dudalen nesaf yn dangos y berthynas rhwng lefelau a mathau o gymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill ar gofrestr Ofqual a QiW. Mae mathau o gymwysterau nas dyfarnwyd yng Nghymru yn ystod y 12 mis hyd at ddiwedd Ch1 2019 wedi'u lliwio'n las yn y tabl.

⁴ <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-02/disgrifyddion-lefel.pdf>

Math o gymhwyster	Lefelau presennol
Sgiliau Sylfaenol	Lefel Mynediad, Lefelau 1 a 2
AHGP ⁶	Lefelau 1 i 6
Asesu ar y diwedd	Lefelau 2 i 7
Saesneg ar gyfer siaradwyr ieithoedd eraill	Lefel Mynediad, Lefelau 1, 2 a 3
Lefel mynediad	Lefel Mynediad
Sgiliau Hanfodol Cymru	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 3
Cymhwyster mathemateg annibynnol	Lefelau 1,2,3
Sgiliau gweithredol	Lefel mynediad, Lefelau 1 a 2

Math o gymhwyster	Lefelau presennol
Lefel Uwch	Lefelau 4 i 8
AHGC ⁵	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 5
Sgiliau allweddol	Lefelau 1 i 4
NVQ	Lefelau 1 i 5
Cymhwyster 'cyffredinol arall'	Lefelau 1, 1/2, 2 a 3
Cymhwyster galwedigaethol	Lefelau 1 i 4
FfCCh ⁷	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 8
Cymhwyster sy'n ymwneud â galwedigaeth	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 8
Bagloriaeth Cymru ⁸	Lefelau 1, 1/2, 2 a 3

⁵ Ystyr AHGC yw 'Addysg a hyfforddiant galwedigaethol cychwynnol'. Fe'i defnyddir i ddsbarthu cymwysterau galwedigaethol rhagarweiniol sy'n addas ar gyfer pob oed a gallu (gweler <https://beta.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/llyfryn-fframwaith-credydau-a-chymwysterau-cymru.pdf>).

⁶ Ystyr AHGP yw 'Addysg a hyfforddiant galwedigaethol parhaus'. Fe'i defnyddir i ddsbarthu cymwysterau cymhwysedd galwedigaethol ar gyfer y sawl dros 16 oed (gweler <https://beta.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/llyfryn-fframwaith-credydau-a-chymwysterau-cymru.pdf>).

⁷ Ar 1 Hydref 2015, tynnodd Ofqual ofynion y Fframwaith Cymwysterau a Chredydau (FfCCh) yn ôl. Fodd bynnag, am resymau gweinyddol, hyd at haf 2016, bu modd i sefydliadau dyfarnu barhau i ddefnyddio'r math FfCCh ar system Ofqual ar gyfer cymwysterau newydd pan nad oedd unrhyw fath arall yn briodol. Yn sgil penderfyniad Ofqual, tynnwyd gofynion y FfCCh yn ôl gennym ni hefyd o 1 Rhagfyr 2015. Ar ôl i QiW gael ei chyflwyno ar 1 Ebrill 2016, ni chafodd cymwysterau newydd eu dosbarthu yn rhai FfCCh mwyach.

⁸ Mae'r math 'Bagloriaeth Cymru' yn cynnwys Tystysgrif Her Sgiliau Bagloriaeth Cymru (ar bob lefel) a Bagloriaeth Cymru ar bob lefel (mae'r olaf yn gofyn i ddysgwyr ennill cymwysterau eraill ar lefelau penodedig yn ogystal â'r Dystysgrif Her Sgiliau berthnasol).

DYLANWADAU ALLANOL

Bagloriaeth Cymru

Yn sgil 'Adolygiad o Gymwysterau ar gyfer pobl ifanc 14 i 19 oed yng Nghymru'⁹, a gomisiynwyd gan Lywodraeth Cymru yn 2011, cyflwynwyd Bagloriaeth newydd i Gymru i'w haddysgu am y tro cyntaf o fis Medi 2015. Pan gyflwynodd Llywodraeth Cymru Bagloriaeth Cymru, cyhoeddodd bolisi y câi ei mabwysiadu'n gyffredinol. Golyga hyn fod Bagloriaeth Cymru ar gael i bob ysgol a Choleg AB i'w chynnig, yn hytrach na dim ond y rhai hynny a gymeradwywyd i'w chynnig, sef y sefyllfa o ran Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf flaenorol. Pennodd y polisi¹⁰ dargedau hefyd i ysgolion a Cholegau AB gynyddu'n raddol gyfran y myfyrwyr sy'n sefyll Bagloriaeth Cymru, gyda'r nod o sicrhau y bydd y mwyafrif llethol o ddysgwyr yng Nghymru yn ei sefyll fel rhan o'u rhaglen astudio erbyn 2019/20. Mae Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf ddiwygiedig yn cynnwys y Dystysgrif Her Sgiliau. Cynhwyswyd nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer y Dystysgrif Her Sgiliau a Bagloriaeth Cymru yn yr ystadegau yn y cyhoeddiad hwn.

Ar gyfer Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf flaenorol, gallai cymwysterau Sgiliau Allweddol a Sgiliau Hanfodol gyfrif tuag at y dyfarniad (ochr yn ochr â chymwysterau eraill). Gallai dysgwyr fod wedi ennill tystysgrifau mewn nifer o gymwysterau Sgiliau Allweddol a Sgiliau Hanfodol i gyfrif tuag at y dyfarniad. Nid yw'r cymwysterau presennol ar gyfer Sgiliau Allweddol na Sgiliau Hanfodol yn cyfrif tuag at ddyfarnu Bagloriaeth Cymru ar ei newydd wedd yng Nghyfnod Allweddol 4, na Diploma Uwch Bagloriaeth Cymru ychwaith. Fodd bynnag, gall cymwysterau newydd Sgiliau Hanfodol Cymru gyfrif tuag at Ddiploma Sylfaen Ôl-16 a Diploma Cenedlaethol Bagloriaeth Cymru. Mae'r newidiadau hyn yn effeithio ar gymariaethau dros amser yn y cyhoeddiad hwn.

Mesurau Perfformiad

Gall newidiadau i fesurau perfformiad hefyd fod yn effeithio ar nifer y tystysgrifau a roddir ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill dros amser, yn enwedig ar lefelau 1 i 3. Er enghraifft, o 2017, cafodd cymwysterau galwedigaethol eu capio i roi uchafswm o 40% o'r pwyntiau ar gyfer mesurau trothwy ysgolion (Cyfnod Allweddol 4) Llywodraeth Cymru. Yn 2018, cyflwynodd Llywodraeth Cymru newid

⁹ Llywodraeth Cymru (2014) *Adolygiad o Gymwysterau ar gyfer pobl ifanc 14 i 19 oed yng Nghymru* [ar-lein]. Ar gael yn: <https://beta.llyw.cymru/adolygiad-o-gymwysterau-ar-gyfer-pobl-ifanc-14-i-19-oed-adroddiad-terfynol-ac-argymhellion> [Cyrchwyd 19 Chwefror 2019].

¹⁰ Llywodraeth Cymru (2017) *Bagloriaeth Cymru ôl-16: cofnodi a mesur deilliannau* [ar-lein]. Ar gael yn: <https://beta.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-02/bagloriaeth-cymru-ol-16-cofnodi-a-mesur-deilliannau.pdf> [Cyrchwyd 19 Chwefror 2019].

arall i fesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4 mewn perthynas â gwyddoniaeth. Ar ôl hynny, dim ond cymwysterau Gwyddoniaeth TGAU oedd yn cyfrif. Yn flaenorol, caniatwyd i gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol gyfrif¹¹.

¹¹ Ceir rhagor o wybodaeth am newidiadau i fesurau perfformiad yng Nghymru yn: <https://digidoladata.blog.llyw.cymru/2017/12/06/diweddariad-gan-y-prif-ystadegydd-deall-newidiadau-i-ddata-addysg/> [Cyrchwyd 19 Chwefror 2019].

YSTADEGAU

CYFANSWM Y TYSTYSGRIFAU A THUDDIADAU HANESYDDOL

Tabl 1: Nifer y dystysgrifau a ddyfarnwyd fesul chwarter a fesul y 12 mis blaenorol hyd at ddiwedd y chwarter

Cyfnod amser	Blwyddyn	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4
		Ion-Maw	Ebr-Meh	Gorff-Med	Hyd-Rhag
Chwarterol	2014	112,965	182,365	258,795	68,670
	2015	94,070	164,620	295,930	59,650
	2016	86,085	115,010	251,035	59,055
	2017	54,425	82,710	226,505	57,595
	2018	53,765	85,415	216,310	58,795
	2019	50,760	N/A	N/A	N/A
12 mis hyd at ddiwedd y chwarter	2014	660,415	669,840	622,750	622,795
	2015	603,900	586,150	623,285	614,265
	2016	606,285	556,675	511,780	511,190
	2017	479,525	447,225	422,695	421,235
	2018	420,575	423,285	413,090	414,290
	2019	411,285	N/A	N/A	N/A

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Cymhariaeth Chwarterol

Dyfarnwyd 50,760 o dystysgrifau yn Ch1 2019, sef gostyngiad o 5.6% o gymharu â'r un chwarter yn 2018. Dyfarnwyd y nifer leiaf o dystysgrifau yn Chwarter 1 yn y ddwy flwyddyn galendr ddiwethaf.

Cymhariaeth Flynyddol

Rhoddwyd 411,285 o dystysgrifau yn y 12 mis diweddaraf (Ch2 2018 – Ch1 2019), sef gostyngiad o 2.2 y cant o gymharu â'r 12 mis blaenorol (Ch2 2017 – Ch1 2018).

TYSTYSGRIFAU YN ÔL MAES PWNC SECTOR

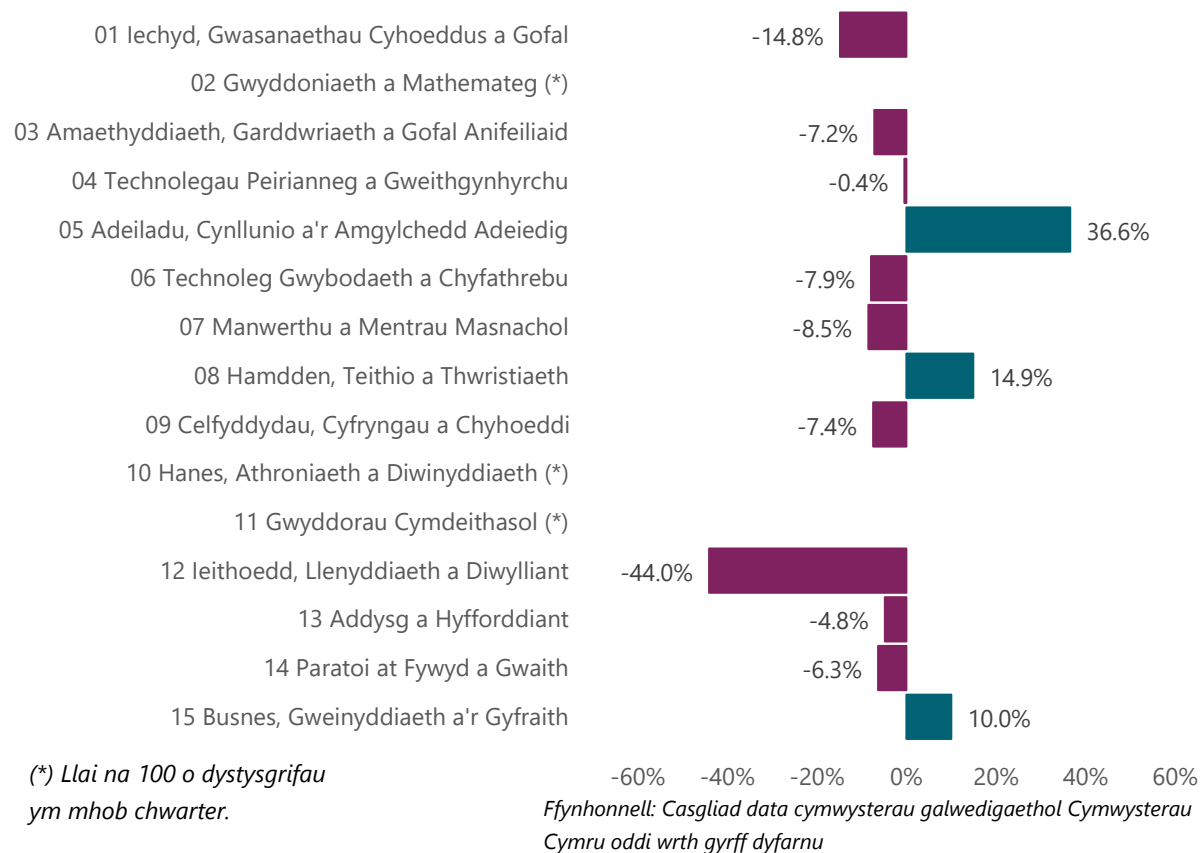
Tabl 2: Nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd yn ôl maes pwnc sector

Maes Pwnc Sector	Cymhariaeth Chwarterol		Cymhariaeth Flynyddol	
	2018 Ch1	2019 Ch1	Ebr 2017 to Maw 2018	Ebr 2018 to Maw 2019
01 Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal	15,845	13,495	71,325	68,955
02 Gwyddoniaeth a Mathemateg	60	40	13,145	6,215
03 Amaethyddiaeth, Garddwriaeth a Gofal Anifeiliaid	1,270	1,180	7,120	6,860
04 Technolegau Peirianeg a Gweithgynhyrchu	3,120	3,105	23,210	21,455
05 Adeiladu, Cynllunio a'r Amgylchedd Adeiedig	2,560	3,500	18,830	19,605
06 Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	570	525	9,200	7,645
07 Manwerthu a Mentrau Masnachol	5,490	5,025	27,805	27,500
08 Hamdden, Teithio a Thwristiaeth	2,565	2,945	15,985	16,530
09 Celfyddydau, Cyfryngau a Chyhoeddi	3,380	3,130	29,580	28,365
10 Hanes, Athroniaeth a Diwinyddiaeth	*	*	230	135
11 Gwyddorau Cymdeithasol	*	*	130	390
12 Ieithoedd, Llenyddiaeth a Diwylliant	1,210	675	13,575	10,210
13 Addysg a Hyfforddiant	895	850	3,825	4,505
14 Paratoi at Fywyd a Gwaith	13,430	12,580	162,570	169,610
15 Busnes, Gweinyddiaeth a'r Gyfraith	3,370	3,705	24,045	23,305
Cyfanswm	53,765	50,760	420,575	411,285

Y sectorau pwnc mwyaf yn y chwarter hwn oedd 'Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal' (13,495 o dystysgrifau, sef 26.6% o'r cyfanswm) a 'Paratoi ar gyfer Bywyd a Gwaith' (12,580 o dystysgrifau, sef 24.8% o'r cyfanswm). Gyda'i gilydd, roedd y ddau sector hyn yn cyfrif am dros hanner y tystysgrifau a roddwyd yn Chwarter 1 2019; nid oedd yr un sector arall yn cyfrif am fwy na 10%.

Y sector 'Paratoi ar gyfer Bywyd a Gwaith' a roddodd y nifer fwyaf o dystysgrifau hefyd yn Ch2 2018 – Ch1 2019 (169,610 neu 41.2% o'r cyfanswm). Cafwyd cynnydd o 4.3% yn y sector hwn yn nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd o gymharu â Ch2 2017 – Ch1 2018 (162,570). Y sector 'Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal' oedd y sector mwyaf lle y rhoddwyd 68,955 o dystysgrifau (16.8% o'r cyfanswm), er iddo ostwng 3.3% o gymharu â Ch2 2017 – Ch1 2018.

Ffigur 2: Newid canrannol yn nifer y tystysgrifau a roddwyd yn ôl Maes Pwnc Sector rhwng Ch1 2019 a Ch1 2018

Dengys Ffigur 2 mai 'Adeiladu' a welodd y cynnydd canrannol mwyaf (36.6%) yn nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd yn Ch1 2019 eleni o gymharu â Ch1 2018. Yr unig ddau faes pwnc sector lle y gwelwyd cynnydd oedd 'Hamdden, Teithio a Thwristiaeth' (cynnydd o 14.9%) a 'Busnes, Gweinyddiaeth a'r Gyfraith' (cynnydd o 10%).

Bu gostyngiad cyfrannol mawr yn y sector 'Ieithoedd, Llenyddiaeth a Diwylliant' wrth i nifer y tystysgrifau ostwng 44.0% yn Ch 1 2019 o gymharu â Ch 1 2018. Y rheswm pennaf am hyn oedd y penderfyniad i ddiddymu cymwysterau Sgiliau Bywyd Saesneg ar gyfer Siaradwyr Ieithoedd Eraill. Ymysg y meysydd pwnc sector eraill lle y rhoddwyd o leiaf 100 o dystysgrifau ym mhob chwarter, 'Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal' a welodd y gostyngiad canrannol mwyaf (gostyngiad o 14.8%).

TYSTYSGRIFAU YN ÔL LEFEL

Tabl 3: Nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd yn ôl lefel

Lefel	Cymhariaeth Chwarterol		Cymhariaeth Flynyddol	
	2018 Ch1	2019 Ch1	Ebr 2017 to Maw 2018	Ebr 2018 to Maw 2019
Lefel Mynediad	3,495	4,810	33,535	33,750
Lefel 1	8,610	8,210	62,585	57,465
Lefel 1/2	25	25	64,380	63,830
Lefel 2	23,970	21,685	154,050	137,995
Lefel 3	15,360	14,250	95,680	108,330
Lefel 4	990	865	4,345	4,685
Lefel 5	975	720	4,865	4,070
Lefel 6	130	90	770	860
Lefel 7	210	105	360	300
Lefel 8	0	0	*	*
Cyfanswm	53,765	50,760	420,575	411,285

Mae Tabl 3 yn dangos nifer y tystysgrifau a roddwyd yn ystod chwarter 1, o gymharu â'r un chwarter yn 2018, ac yn ystod y 12 mis diwethaf, o gymharu â'r 12 mis blaenorol. Roedd y tair lefel â'r nifer fwyaf o dystysgrifau yn Ch1 2019 (lefel 1, lefel 2 a lefel 3) yn cyfrif am 87.0% o gyfanswm nifer y tystysgrifau ar gyfer y chwarter. Roedd yr un lefelau yn cyfrif am 73.9% o'r cyfanswm blynyddol.

Gwelwyd gostyngiad yn y mwyafrif o'r lefelau o ran nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd yn Ch1 2019 o gymharu â Ch1 2018. Bu'r gostyngiad canrannol mwyaf yn lefel 7 (gostyngiad o 50.5%). Heb gynnwys lefelau lle y rhoddwyd llai na 100 o dystysgrifau, yr unig lefel lle gwelwyd cynnydd chwarterol oedd y lefel mynediad (cynnydd o 37.7%).

Mae'r gostyngiad yn nifer y tystysgrifau lefel 1 (gostyngiad o 5,120) a lefel 2 (gostyngiad o 16,055) a ddyfarnwyd yn gyfrifol am y gostyngiad dros y 12 mis diwethaf, er bod cynnydd mawr yn nifer y tystysgrifau lefel 3 (cynnydd o 12,650) yn gwrthbwysu hyn i raddau. Mae'r cynnydd mewn cymwysterau lefel 3 yn debygol o fod yn ymwneud â phenderfyniad Llywodraeth Cymru i newid canolbwynt ei pholisi ar gymwysterau lefel uwch.

Y CYRFF DYFARNU UCHAF O RAN TYSTYSGRIFAU A RODDWYD

Tabl 4: Y 10 corff dyfarnu uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a ddyfarnwyd yn y 12 mis hyd ddiwedd y chwarter hwn

Corff dyfarnu	Ebr 2017 to Maw 2018	Ebr 2018 to Maw 2019	Safle Ebr 2017 to Maw 2018	Safle Ebr 2018 to Maw 2019	Newid Safle
WJEC-CBAC	85,960	91,620	2	1	↑ +1
City and Guilds of London Institute	89,490	86,525	1	2	↓ -1
Pearson Education Ltd	62,570	53,270	3	3	→ +0
Highfield Qualifications	29,685	32,655	4	4	→ +0
Agored Cymru	12,245	17,675	7	5	↑ +2
Qualsafe Awards	11,130	13,085	9	6	↑ +3
OCR	14,455	10,640	5	7	↓ -2
Associated Board of the Royal Schools of Music	11,320	10,145	8	8	→ +0
Trinity College London	7,080	9,320	11	9	↑ +2
Excellence, Achievement & Learning Limited	8,575	8,475	10	10	→ +0

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrrff dyfarnu

Mae Tabl 4 yn dangos y 10 corff dyfarnu uchaf o ran tystysgrifau a roddwyd yn ystod y 12 mis diwethaf hyd ddiwedd y chwarter hwn, o gymharu â'r 12 mis blaenorol. Mae WJEC-CBAC wedi codi un safle fel y corff dyfarnu â'r nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn ystod y 12 mis diwethaf. Gellir esbonio'r cynnydd hwn ar gyfer WJEC-CBAC yn bennaf oherwydd y dyfarnwyd mwy o dystysgrifau Bagloriaeth Cymru yn y 12 mis diweddaraf (gweler Tabl 6). Mae City and Guilds of London Institute wedi disgyn i'r ail safle ar ôl dyfarnu 2,960 yn llai o dystysgrifau yn y 12 mis diwethaf (gostyngiad o 3.3%) o gymharu â'r 12 mis blaenorol.

Cafwyd cynnydd o 5,435 yn nifer y tystysgrifau a roddwyd gan Agored Cymru (cynnydd o 44.4%) dros y 12 mis diwethaf, gan symud i fyny ddau safle fel y corff dyfarnu â'r bumed nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn ystod y cyfnod hwnnw. Mae hyn i'w briodoli'n bennaf i gynnydd yn nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau lefel mynediad, lefel 1 a lefel 2. Mae cynnydd Qualsafe Awards yn amlwg hefyd, gan symud i fyny dri safle i'r chweched safle ar ôl dyfarnu 1,960 (cynnydd o 17.6%) o dystysgrifau ychwanegol dros y 12 mis diwethaf.

Mae Pearson Education Ltd wedi aros yn y trydydd safle ond mae wedi rhoi 9,300 yn llai o dystysgrifau yn ystod y 12 mis diwethaf (gostyngiad o 14.9%). Mae'r newid hwn i'w briodoli'n bennaf i gynnydd yn nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau lefel 1/2 a lefel 2.

Collodd Cambridge Assessment English ei le yn y 10 uchaf ar ôl dyfarnu 10,030 yn llai o dystysgrifau dros y 12 mis diwethaf hyd ddiwedd y chwarter hwn, o gymharu â'r 12 mis blaenorol (gostyngiad o 76.9%). Mae'r mwyafrif o'r gostyngiad hwn o ganlyniad i'r penderfyniad i ddiddymu cymwysterau Sgiliau Bywyd Saesneg ar gyfer Siaradwyr Ieithoedd Eraill.

Y CYMWYSTERAU UCHAF O RAN TYSTYSGRIFAU A RODDWDYD

Tabl 5: Y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a ddyfarnwyd yn ystod y chwarter hwn

Cymhwyster	2018 Ch1	2019 Ch1
Highfield Dyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwyo (RQF)	2,130	2,100
Highfield Dyfarniad Lefel 3 Cymorth Cyntaf ar frys yn y Gwaithle (RQF)	1,885	1,955
QA Lefel 3 Dyfarniad mewn Cymorth Cyntaf Brys yn y Gwaith (RQF)	1,330	1,290
Entry Level Certificate in ESOL International Speaking and Listening (Entry 3) (GESE Grade 5) (B1.1)	0	965
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol	1,270	920
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol	985	750
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol	695	740
BSC Dyfarniad Lefel 1 mewn Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith mewn Amgylchedd Adeiladu	635	685
Highfield Dyfarniad Lefel 3 Cymorth Cyntaf yn y Gwaithle (RQF)	565	605
Highfield Dyfarniad Lefel 3 mewn Cymorth Cyntaf Pediatrig	425	525

Ffynhonnell: Casgliad data cymwystrau galwedigaethol Cymwystrau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Mae Tabl 5 yn dangos y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn y chwarter diweddaraf o gymharu â nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer yr un cymwystrau yn yr un chwarter y flwyddyn flaenorol.

Y cymhwyster â'r nifer fwyaf o dystysgrifau oedd Dyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwyo Highfield a welodd 2,100 o dystysgrifau yn Ch1 2019, sef gostyngiad o 1.5% o gymharu â'r un chwarter yn 2018. Dyfarniad Lefel 3 mewn Cymorth Cyntaf Brys yn y Gwaith (RQF) Highfield a Dyfarniad Lefel 3 mewn Cymorth Cyntaf Brys yn y Gwaith (FfCC) QA yw'r cymhwyster mwyaf poblogaidd ond un a'r trydydd cymhwyster mwyaf poblogaidd a ddyfarnwyd yn chwarter 1. Roedd Tystysgrif Lefel Mynediad mewn Siarad a Gwranddo - Rhyngwladol Saesneg ar gyfer Siaradwyr Ieithoedd Eraill (Mynediad 3) (TGAU Gradd 5) (B1.1), cymhwyster Coleg y Drindod Llundain, yn newydd i'r rhestr fel y pedwerydd cymhwyster mwyaf poblogaidd a ddyfarnwyd yn Ch1 2019.

Tabl 6: Y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a ddyfarnwyd yn ystod y 12 mis diweddaraf

Cymhwyster	Ebr 2017 to Maw 2018	Ebr 2018 to Maw 2019
CBAC Tystysgrif Her Sgiliau Sylfaen/Genedlaethol (Bagloriaeth Cymru)	23,805	26,960
CBAC Bagloriaeth Cymru Cenedlaethol/Sylfaen	21,825	25,950
CBAC Tystysgrif Her Sgiliau Uwch (Bagloriaeth Cymru)	11,330	12,045
CBAC Bagloriaeth Cymru Uwch	9,195	10,185
Highfield Dyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwyo (RQF)	3,810	8,395
Highfield Dyfarniad Lefel 3 Cymorth Cyntaf ar frys yn y Gwaithle (RQF)	3,200	6,685
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol	5,470	5,865
QA Lefel 3 Dyfarniad mewn Cymorth Cyntaf Brys yn y Gwaith (RQF)	3,025	5,225
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol	5,095	4,235
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol	3,845	4,145

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Cymwysterau Cymru oddi wrth gyrff dyfarnu

Mae Tabl 6 yn dangos y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn Ch2 2018 – Ch1 2019 o gymharu â Ch2 2017 – Ch1 2018.

Mae'r cymwysterau sy'n rhan o fframwaith Bagloriaeth Cymru yn cynrychioli'r pedwar cymhwyster a ddyfarnwyd amlaf dros y 12 mis diwethaf, gyda chymhwyster CBAC Sylfaen/Her Sgiliau Cenedlaethol (Bagloriaeth Cymru) ar y brig gyda 26,960 o dystysgrifau. 2017 oedd y flwyddyn gyntaf y rhoddwyd tystysgrifau ar gyfer y cymhwyster hwn, yn ogystal â chymhwyster CBAC Cenedlaethol/Sylfaen Bagloriaeth Cymru (gweler [dylanwadau allanol](#) am ragor o wybodaeth).

Ar wahân i gymwysterau Bagloriaeth Cymru a'r Dystysgrif Her Sgiliau ar eu newydd wedd, gwelwyd y cynnydd mwyaf yn y tystysgrifau a ddyfarnwyd ar gyfer Dyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwyo (RQF) Highfield a Dyfarniad Lefel 3 mewn Cymorth Cyntaf Brys yn y Gwaith (RQF) Highfield, sef cynnydd o 4,585 (i fyny 120.3%) a 3,485 (i fyny 109.0%) yn y drefn honno. Mae'n bosibl y gellir priodoli rhywfaint o'r cynnydd hwn i'r ffaith bod y cymwysterau cyfredol yn fersiynau diwygiedig o'r cymwysterau FfCCh blaenorol.

RHESTR TERMAU

Cymeradwyo cymwysterau/meini prawf cymeradwyo/cymwysterau cymeradwy

Pan gaiff cymhwyster ei restru ar y Rhestr o Gymwysterau Blaenoriaethol rydym yn cyhoeddi meini prawf ar ei gyfer. Cymeradwyo yw ein proses o gymeradwyo cymwysterau o'r fath yn erbyn y meini prawf cymeradwyo. Ni chaiff cymwysterau cymeradwy eu rheoleiddio gan reoleiddwyr cymwysterau eraill yng Nghymru ac maent fel arfer wedi'u llunio'n benodol i ddiwallu anghenion penodol dysgwyr yng Nghymru.

Corff dyfarnu

Sefydliad sy'n datblygu cymwysterau, yn nodi ac yn monitro asesiadau ac yn cyflwyno dyfarniadau i ddysgwyr, yn cydnabod y deilliannau dysgu yn ffurfiol (gwybodaeth, sgiliau a/neu gymwyseddau), yn dilyn gweithdrefn asesu a dilysu. Mewn rhannau eraill o'r DU, gelwir y rhain yn Sefydliadau Dyfarnu neu Fyrddau Arholi.

Cydnabyddiaeth corff dyfarnu

Er mwyn cynnig cymwysterau rheoleiddiedig yng Nghymru, mae'n rhaid i gorff dyfarnu gael ei gydnabod gan Gymwysterau Cymru. Mae angen i gyrff dyfarnu gydymffurfio â'n meini prawf cydnabod a gwneud cais am gydnabyddiaeth.

Tystysgrif/Tystysgrif a roddwyd

Cydnabyddiaeth ffurfiol o gyflawniad myfyriwr. Bydd yn cynnwys unrhyw ddyfarniad nad yw wedi ei raddio'n U, yn absennol neu'n X (methu).

Dyddiad diwedd rhoi tystysgrif

Ni ellir dyfarnu cymhwyster i ddysgwyr, fel cymhwyster cymeradwy neu ddynodedig, ar ôl y dyddiad hwn.

Cymwysterau Dynodedig

Cymwysterau rheoleiddiedig a ddynodir gan Gymwysterau Cymru yn rhai sy'n gymwys i'w defnyddio ar raglenni dysgu a ariennir yn gyhoeddus ar gyfer dysgwyr o dan 19 oed, fel y'u diffiniwyd o dan adran 29 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015. Rydym yn ystyried nifer o faterion wrth benderfynu p'un a ddylai cymwysterau gael eu dynodi.

Cymhwyster Cyffredinol

Mae'n disgrifio cymwysterau a gymerir fel arfer gan ddysgwyr yn yr ysgol neu'r coleg fel rhan o'u haddysg statudol neu eu haddysg bellach. Mae hyn yn cynnwys cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch a Bagloriaeth Cymru a chymwysterau eraill

sy'n rhannu rhai o'r nodweddion sy'n gyffredin i gymwysterau TGAU a Safon Uwch. CBAC yw prif ddarparwr y cymwysterau hyn yng Nghymru, ond caiff rhai eu cynnig gan gyrff dyfarnu eraill hefyd.

Cymhwyster Galwedigaethol Cenedlaethol

Cymwysterau seiliedig ar gymhwysedd sy'n ymwneud â gwaith sy'n cwmpasu amrywiaeth eang o sectorau diwydiant a galwedigaethau, ac sy'n cael eu cyflwyno yn y gweithle.

Cofrestr Ofqual

Cofrestr Cymwysterau Rheoleiddiedig¹² sy'n cynnwys manylion y cymwysterau a'r sefydliadau dyfarnu a reoleiddir gan Ofqual a CCEA Regulation.

Cymwysterau cyffredinol eraill

Cymwysterau sy'n asesu maes pwnc penodol, megis cerddoriaeth neu gelf, heblaw am gymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch. Nid yw'r cymwysterau hyn yn ymwneud yn uniongyrchol â gwaith ond gallant gefnogi datblygiad gyrfa. Maent yn aml yn cael eu strwythuro yn erbyn arholiadau graddedig. Mae'r categori hefyd yn cynnwys cymwysterau sy'n cael eu categoreiddio'n dystysgrifau lefel 1/2.

Cymwysterau rheoleiddiedig eraill

Y cymwysterau hynny a ddyfernir yng Nghymru gan gyrff dyfarnu cydnabyddedig, nad ydynt wedi'u dynodi na'u cymeradwyo gan Cymwysterau Cymru, ac nad yw cyrff dyfarnu wedi'u hildio na'u heithrio o gwmpas eu cydnabyddiaeth.

Math o Gymhwyster

Mae mathau o gymhwyster yn cyfeirio at grwpiau o gymwysterau sydd wedi cael eu datblygu i fodloni gofynion dylunio cyffredin. Efallai na fydd gofynion dylunio ar gyfer rhai mathau o gymhwyster yn weithredol mwyach, megis cymwysterau'r Fframwaith Cymwysterau a Chredydau (a luniwyd i fodloni gofynion y Fframwaith Cymwysterau a Chredydau).

Lefel y Gymhwyster

Y lefel cyrhaeddiad y mae cymhwyster yn ei chynrychioli fel y'i diffinnir gan Fframwaith Credydau a Chymwysterau Cymru. Mae Fframwaith Credydau a Chymwysterau Cymru wedi'i gysoni â Fframwaith Cymwysterau Ewrop (FfCE). Mae hyn yn golygu y gellir cymharu lefel cymhwyster a enillir yng Nghymru â lefel yn yr FfCE. Mae hyn yn helpu pobl a sefydliadau i drosglwyddo cyflawniadau rhwng gwledydd a gweithio ledled yr Undeb Ewropeaidd.

¹² <https://register.ofqual.gov.uk/>.

Fframwaith Credydau a Chymwysterau

Fframwaith, sydd wedi dod i ben erbyn hyn, ar gyfer cymwysterau sy'n cynnwys unedau a chymwysterau mewn tri maint. Dyfarniadau (1-12 credyd), tystysgrif (13-36 credyd) a diplomâu (37 credyd neu fwy).

Cymwysterau yng Nghymru (QiW)

Cronfa ddata sydd ar gael i'r cyhoedd sy'n cynnig ffynhonnell o wybodaeth am gymwysterau cymeradwy a dynodedig a ddyfernir yng Nghymru¹³.

Chwarter

Mae'n cyfeirio at chwarteri calendr. Mae Chwarter 1 (Ch1) yn cyfeirio at Ionawr – Mawrth, chwarter 2 (Ch2) at Ebrill – Mehefin, chwarter 3 (Ch3) at Orffennaf – Medi, a chwarter 4 (Ch4) at Hydref – Rhagfyr.

Cymwysterau rheoleiddiedig

Pob cymhwyster nad yw'n radd (p'un a yw'n gymhwyster cymeradwy, dynodedig neu fath arall o gymhwyster rheoleiddiedig) a gynigir i'w ddyfarnu gan gorff dyfarnu a gydnabyddir gan Cymwysterau Cymru (oni bai bod corff dyfarnu wedi ildio ei gydnabyddiaeth mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw, neu wedi eithrio'r cymhwyster hwnnw o gwmpas ei gydnabyddiaeth drwy hysbysu Llywodraeth Cymru cyn 21 Medi 2015).

Maes Pwnc y Sector

Mae meysydd pwnc sector yn gyfres o gategorïau sy'n seiliedig ar sectorau diwydiant a phynciau academaidd a ddefnyddir i ddsbarthu cymwysterau.

Maes Pwnc Is-sector (categori Pwnc Sector gynt)

Meysydd is-sector yw'r ail haen o gategorïau sy'n seiliedig ar sectorau diwydiant a phynciau academaidd a ddefnyddir i ddsbarthu cymwysterau.

Ildio Cydnabyddiaeth

Gall cydnabyddiaeth ddod i ben pan fo corff dyfarnu yn penderfynu ildio cydnabyddiaeth yn rhannol neu'n llawn. Gall cyrff dyfarnu cydnabyddiedig ildio rhan o'u cydnabyddiaeth drwy hysbysu Cymwysterau Cymru am gymwysterau, neu ddisgrifiadau o gymwysterau, yr hoffent eu cynnig fel cymwysterau nas rheoleiddir. Yn yr achosion hyn, ni all y cymwysterau nas rheoleiddir gynnwys logo Cymwysterau Cymru ar y tystysgrifau a roddir i ddysgwyr.

¹³<https://www.qiw.wales/?lang=cy/>.

Cymhwyster Galwedigaethol

Cymwysterau a ddyfernir gan gorff dyfarnu ac y rhoddir tystysgrif ar eu cyfer, a astudir gan ddysgwyr 14 oed neu'n hŷn, ac sy'n asesu gwybodaeth, dealltwriaeth a/neu sgiliau sy'n ymwneud yn benodol â byd gwaith. Mae'r cymwysterau hyn yn is-set i'r cymwysterau a gynhwysir yn yr ystadegau yn y cyhoeddiad hwn.

Cymwysterau sy'n ymwneud â galwedigaeth

Cymwysterau seiliedig ar gymhwysedd sy'n ymwneud â gwaith a luniwyd i roi'r sgiliau a'r wybodaeth i fyfyrwyr sydd eu hangen i wneud swydd. Maent yn gysylltiedig â chyflogaeth ond, yn wahanol i gymwysterau NVQ, nid ydynt o reidrwydd yn gofyn am brofiad nac asesiad yn y gweithle.

NODIADAU CEFNDIR

Statws

Ar 21 Tachwedd 2017, cymeradwyodd Cynulliad Cenedlaethol Cymru Orchymyn Ystadegau Swyddogol (Cymru) 2017¹⁴ a enwodd Cymwysterau Cymru yn un o'r cyrff sydd o fewn cwmpas Deddf Ystadegau a'r Gwasanaeth Cofrestru 2007¹⁵. Rydym wedi datblygu ein prosesau o hyd i sicrhau ein bod yn cyflawni ein swyddogaethau fel cynhyrchydd ystadegau swyddogol yn llawn, gan alluogi'r datganiad ystadegol hwn i gael ei gyhoeddi'n ffurfiol fel ystadegyn swyddogol.

Ffynhonnell Data

Mae'r cyrff dyfarnu wedi cyflwyno nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer pob cymhwyster galwedigaethol neu gymhwyster arall yn Chwarter 1 2019 (Ionawr - Mawrth 2019) i Cymwysterau Cymru. Dim ond i ddysgwyr a gafodd eu hasesu'n bennaf neu'n gyfan gwbl mewn lleoliadau yng Nghymru y mae'r tystysgrifau a roddwyd, ni waeth pa fath o ganolfan ydyw. Nid yw'n cynnwys y Dyfarniad Estynedig Uwch, cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch na chymwysterau prosiect a chymwysterau prif ddysgu. Mae nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd ar gyfer y cymwysterau hyn ar gael ar wefan y Cyd-bwyllgor Cymwysterau¹⁶.

Cyn chwarter 4 2017, bu Ofqual yn casglu ac yn adrodd ar ddata ar gyfer Cymru a oedd yn ymwneud â chymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill. Rhwng chwarter 4 2017 a chwarter 4 2018 (yn gynwysedig), bu Ofqual yn casglu data ar gyfer Cymru a oedd yn ymwneud â chymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a'u rhoi i Cymwysterau Cymru er mwyn galluogi'r adroddiad chwarterol hwn i gael ei lunio. O chwarter 1 2019, Cymwysterau Cymru sy'n casglu ac yn adrodd ar y data hyn. Ym mis Ebrill 2019, hysbysodd Ofqual gyrrff dyfarnu o'i fwriad i gasglu data ar dystysgrifau chwarterol galwedigaethol ar gyfer pob rhanbarth yn y DU, felly bydd yn parhau i gasglu data ar gymwysterau galwedigaethol ar gyfer Cymru at ei ddibenion mewnol ei hun¹⁷.

Cynhaliodd Cymwysterau Cymru ac Ofqual gasgliadau data galwedigaethol cyffelyb ar gyfer chwarter 4 2018 a chwarter 1 2019. Y diben oedd darparu cyfnod pontio y gallem ei ddefnyddio i brofi ein systemau casglu data a sicrhau ansawdd y data a

¹⁴ http://www.legislation.gov.uk/wsi/2017/1142/pdfs/wsi_20171142_mi.pdf

¹⁵ https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2007/18/pdfs/ukpga_20070018_en.pdf

¹⁶ <https://www.jcq.org.uk/>

¹⁷ https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/797024/RO65.2019_international_certificates_and_qualifications.pdf

gasglwyd gennym drwy eu cymharu â'r data a gasglwyd gan Ofqual. Defnyddiwyd dadansoddiad o unrhyw wahaniaethau rhwng y ddau gasgliad i lywio gwaith ymgysylltu â chyrrff dyfarnu i sicrhau a gwella ansawdd y data a gyhoeddir yn yr adroddiad hwn. Mae rhai cyrrff dyfarnu wedi gwneud newidiadau i'r data galwedigaethol a gyflwynir ganddynt o ganlyniad i'r gwaith hwn. Nid yw'n sicr a fydd cyrrff dyfarnu'n atgynhyrchu'r newidiadau hyn wrth gyflwyno eu data i Ofqual; felly, nid ydym mewn sefyllfa lle gallwn bennu i ba raddau y mae casglu'r data ein hunain wedi effeithio ar gyfanswm y tystysgrifau yr adroddir arnynt. O ganlyniad i broblemau methodolegol o ran data ar dystysgrifau ar gyfer Cymru a gyflwynwyd gan City & Guilds, rydym wedi defnyddio'r data a gyflwynwyd gan City & Guilds i Ofqual wrth lunio'r datganiad hwn.

Disgwylir gwahaniaethau rhwng cyfanswm y tystysgrifau a gesglir gennym a'r hyn y mae Ofqual yn ei gasglu oddi wrth gyrff dyfarnu o ganlyniad i'r mân wahaniaethau o ran cwrpas y ddau gasgliad. Nid yw is-set fach arall o gymwysterau rheoleiddiedig eraill ar gyfer Cymru'n unig yn ymddangos ar gofrestr Ofqual nac ar QiW ac ni fyddent wedi'u cynnwys yng nghasgliadau data galwedigaethol hanesyddol Ofqual ar gyfer Cymru. O hyn ymlaen, ni fydd y data galwedigaethol a gesglir gennym ar gyfer Cymru'n cynnwys cymwysterau sydd wedi'u hildio o gwmpas ein cydnabyddiaeth ond a restrir o hyd ar gofrestr Ofqual. Llunnir ein templedi ar gyfer cymwysterau drwy ddefnyddio QiW a'r rhestr o gymwysterau rheoleiddiedig eraill, felly byddant yn cynnwys cwrpas cyfan y dirwedd cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau rheoleiddiedig eraill yng Nghymru.

Mae gwybodaeth am gymwysterau cymeradwy neu ddynodedig a gynigir yng Nghymru ar gael yng nghronfa ddata Cymwysterau yng Nghymru (QiW)¹⁸.

Methodoleg

Mae nodweddion cymwysterau, megis maes sector pwnc a lefel, a gynhwysir yn yr adroddiad hwn yn seiliedig ar gofrestr Ofqual a chronfa ddata QiW. Ar gyfer chwarteri hyd at chwarter 4 2018, mae templed casglu data Ofqual yn galluogi cyrrff dyfarnu i gyflwyno data ar gyfer yr un cymhwyster yn erbyn rhif QiW (dynodydd unigryw ar gyfer cymwysterau ar gronfa ddata QiW), QAN (dynodydd unigryw ar gyfer cymwysterau ar gofrestr Ofqual) neu gyfran yn erbyn y ddau i Gymru. Lle mae cyrrff dyfarnu wedi cyflwyno data i Ofqual gan ddefnyddio rhif QiW, cafodd nodweddion y cymhwyster eu tynnu o gronfa ddata QiW, a lle mae cyrrff dyfarnu

¹⁸ <https://www.qiw.wales/?lang=cy>

wedi cyflwyno data gan ddefnyddio QAN, cafodd nodweddion y cymhwyster eu tynnu o gofrestr Ofqual.

Bydd fformat addasedig ein templedi casglu data'n caniatáu i ddata gael eu cyflwyno unwaith yn unig fesul cymhwyster o chwarter 1 2019. Bydd hyn yn dileu'r risg y bydd cyrff dyfarnu'n cyfrif tystysgrifau ddwywaith drwy gyflwyno'r un dystysgrif yn anghywir yn erbyn y rhif QiW a QAN. Gan ein bod yn casglu data ar gyfer cymwysterau a restrir ar QiW neu ein rhestr reoleiddiedig arall yn unig, bydd yr holl nodweddion cymwysterau o chwarter 1 2019 yn deillio o'n cronfa ddata. Dim ond ar gyfer data hanesyddol ar gymwysterau nas rhestrir ar ein cronfa ddata y defnyddir nodweddion o gofrestr Ofqual.

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys data hanesyddol am y pum mlynedd diwethaf. Lle mae cymwysterau yn dal yn fyw ar y cofrestrau, bydd y data hanesyddol a gyhoeddir yn yr adroddiad hwn yn dangos y nodweddion hyn fel ag y maent ar y diwrnod y cafodd yr adroddiad ei redeg ar gyfer y chwarter diweddaraf. Os nad yw'r cymhwyster yn fyw mwyach, caiff y nodweddion diweddaraf a gofnodwyd ar gyfer y cymhwyster hwnnw ar y cofrestrau eu nodi. Mae hyn yn unol â methodoleg Ofqual.

Cwmpas Daeryddol

Mae'r datganiad hwn yn cyflwyno data ar nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill ar gyfer chwarter 1 (Ionawr – Mawrth 2019) ar gyfer canolfannau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru. Nid yw'r datganiad hwn yn cynnwys cymwysterau galwedigaethol na chymwysterau eraill sy'n cael eu sefyll y tu allan i Gymru, na thystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau TGAU, UG, Safon Uwch, Dyfarniad Estynedig Uwch, cymwysterau Prosiect na chymwysterau Prif Ddysgu.

Cyfyngiadau'r data

Er ein bod yn bwriadu casglu data am dystysgrifau o ran dysgwyr a aseswyd yn llwyr neu'n bennaf mewn canolfan yng Nghymru, mae'n bosib y caiff dysgwyr o'r tu allan i Gymru eu cynnwys yn y data y mae rhai cyrff dyfarnu'n eu cyflwyno. Un o'r sefyllfaoedd lle gallai hyn godi yw dyfarnu tystysgrif i ddysgwr o bell (h.y. nid oes unrhyw ganolfan). Rydym wedi rhoi cyfarwyddyd i gyrff dyfarnu ddefnyddio cyfeiriad y dysgwr lle nad oes canolfan, er na chesglir y wybodaeth hon oddi wrth ddysgwyr bob amser.

Mae Ofqual wedi casglu data hanesyddol i Gymru ar ein rhan. Yn ei nodiadau cefndir mae'n disgrifio cyfyngiadau'r data:

“Data are collected at the earliest point available, which is the first day of the next reporting period. Mae hyn yn lleihau'r amser rhwng y gweithgaredd a rhoi gwybod am y gweithgaredd.

Gellir gwneud camgymeriadau o bosibl yn y wybodaeth a ddarperir gan gyrff dyfarnu. Ofqual cannot guarantee the number of certificates submitted is correct and there may be systematic bias when the information is sent, although awarding organisations are expected to provide the correct data. Ofqual compares the data over time and checks for systematic issues. Summary data are then sent back to awarding organisations to be checked and confirmed. The figures reported in this release reflect the certificates issued by awarding organisations at the time of data collection.”

Ar 4 Mai 2018, tynnodd Ofqual gydnabyddiaeth The Awarding Body for Vocational Achievement (AVA) Ltd (sy'n masnachu fel BAA) yn ôl. Gweler y [dudalen hon](#) am ragor o fanylion. Fel rhan o'r ymchwiliad a gynhaliwyd cyn i'r penderfyniad gael ei wneud, canfuwyd bod AVA wedi bod yn darparu data anghywir ar y tystysgrifau a roddwyd i Ofqual. Nid yw'n ymarferol casglu data wedi'u cywiro gan AVA ond gwyddys mai cywiriadau bach ydynt. Roedd AVA wedi rhoi nifer fach iawn o dystysgrifau (tua 15 yn y pum mlynedd diwethaf yn ôl y data presennol), felly nid yw'r gwallau hyn yn cael effaith sylweddol ar dueddiadau cyffredinol yn y data. Felly, rydym wedi cynnwys data presennol AVA fel ag y maent yn y datganiad ystadegol hwn.

Cymariaethau

Cafodd y data hyn eu casglu yn yr un ffordd ag y mae Ofqual wedi casglu data mewn chwarteri blaenorol. Mae Ofqual yn rhagboblogi ei ffurflenni casglu data â chymwysterau o'i gofrestr ac o'n cronfa ddata, QiW; rydym wedi dilyn strategaeth debyg, gan boblogi templedi drwy ddefnyddio ein cronfa dda QiW a rhestr arall o gymwysterau rheoleiddiedig sy'n cael ei chadw'n gyfredol gan gyrff dyfarnu. Ar gyfer y cyhoeddiad hwn rydym wedi dileu cymwysterau gan gyrff dyfarnu nad ydym yn eu cydnabod o ddata hanesyddol. Rydym wedi gwneud hyn am y pum mlynedd diwethaf a gynhwysir yn y cyhoeddiad hwn a'u tablau data cyfatebol. Lle mae corff dyfarnu wedi ildio cydnabyddiaeth ar ddechrau chwarter (e.e. 1 Ionawr) mae'r data ar gyfer y corff dyfarnu hwnnw wedi cael eu dileu o'r chwarter hwnnw ymlaen. Lle mae corff dyfarnu wedi ildio cydnabyddiaeth ran o'r ffordd drwy chwarter, mae'r data ar gyfer y chwarter hwnnw wedi'u cynnwys os ydynt ar gael, ac mae'r corff dyfarnu wedi cael ei ddileu o'r data o'r chwarter dilynol ymlaen. Mewn nifer fach o achosion, mae corff dyfarnu wedi ildio cydnabyddiaeth ac yna wedi cael ei gydnabod eto yn

ddiweddarach. Yn yr achosion hyn, dim ond lle nad oedd y corff dyfarnu wedi'i gydnabod ar gyfer y chwarter cyfan y mae'r data wedi cael eu hepgor.

Felly, mae'n bosibl na fydd chwarteri hanesyddol a chyfansymiau blwyddyn yn cyfateb i'r hyn a gyhoeddir gan Ofqual. Mae'r tabl isod yn dangos effaith hyn ar gyfansymiau ar gyfer pob chwarter:

Quarter	2012.4	2013.1	2013.2	2013.3	2013.4	2014.1	2014.2	2014.3	2014.4	2015.1
Number of certificates removed	90	45	110	230	*	55	110	75	105	0
Percentage of total certificates	0.15%	0.05%	0.06%	0.07%	0.00%	0.05%	0.06%	0.03%	0.16%	0.00%

Quarter	2015.2	2015.3	2015.4	2016.1	2016.2	2016.3	2016.4	2017.1	2017.2	2017.3
Number of certificates removed	0	20	280	265	130	215	215	245	225	180
Percentage of total certificates	0.00%	0.01%	0.47%	0.31%	0.11%	0.09%	0.36%	0.45%	0.27%	0.08%

Yn achos dwy bartneriaeth rhwng cyrff dyfarnu – CBAC-EDEXCEL a Pearson EDI – gwyddom na chafodd eu cydnabyddiaeth ei throsglwyddo i Cymwysterau Cymru ar adeg ei sefydlu ym mis Awst 2015. Ni ddyfarnodd CBAC-EDEXCEL unrhyw dystysgrifau ar ôl Ch3 2013, a gwelodd Pearson EDI leihad mawr yn nifer y dystysgrifau o Ch2 2015 ymlaen. O ystyried y tueddiadau a ddisgrifir, mae data ar gyfer y partneriaethau hyn wedi cael eu cynnwys hyd at a chan gynnwys Ch3 2015 (h.y. hyd at adeg sefydlu Cymwysterau Cymru) ac nid ydynt wedi cael eu cynnwys ar ôl yr adeg hon. Mae'r tabl isod yn dangos y data ar gyfer y cyrff dyfarnu hyn – mae'r ffigurau sydd wedi'u tywyllu wedi cael eu dileu o'r data ar gyfer y datganiad hwn:

Quarter	2012.4	2013.1	2013.2	2013.3	2013.4	2014.1	2014.2	2014.3	2014.4	2015.1
Pearson EDI Certificates	1210	1415	1835	1050	1385	1480	1745	1905	1205	1085
WJEC-EDEXCEL Certificates	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Quarter	2015.2	2015.3	2015.4	2016.1	2016.2	2016.3	2016.4	2017.1	2017.2	2017.3
Pearson EDI Certificates	345	420	205	140	45	30	10	0	0	0
WJEC-EDEXCEL Certificates	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sicrhau ansawdd

Gan ein bod ni, Cymwysterau Cymru, bellach yn casglu'r data hyn, ni sy'n gyfrifol am sicrhau ansawdd y data. Mae manylion y prosesau rydym yn eu dilyn i sicrhau ansawdd y data hyn ar gael yn ein dogfen Datganiad Interim am Ansawdd Ystadegol

a Sicrhau Ansawdd Ffynonellau Data Gweinyddol.¹⁹ Bu'r data hanesyddol yn destun gweithdrefnau sicrhau ansawdd Ofqual, a gynhelir fel y'u hesbonnir yn y Fframwaith Sicrhau Ansawdd²⁰ ar gyfer Cyhoeddiadau Ystadegol a gyhoeddwyd gan Ofqual er mwyn sicrhau cywirdeb y data a'u herio neu eu hamau, lle y bo angen. Ceir rhagor o wybodaeth hefyd yn nodiadau cefndir datganiad chwarterol Ofqual am gymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill²¹.

Gellir gohirio cyhoeddi os nad yw'r ystadegau yn cael eu hystyried yn addas at y diben.

Diwygiadau

Unwaith y byddant wedi'u cyhoeddi, nid yw data ar nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau galwedigaethol fel arfer yn cael eu diwygio, er y gall datganiadau dilynol gael eu diwygio i gynnwys data hwyr neu gywiro gwall.

Talgrynnu a Chyfrinachedd

Er mwyn diogelu cyfrinachedd, ac yn unol â pholisi interim allbynnau ystadegol Cymwysterau Cymru²², caiff ffigurau sy'n llai na 5 ond yn fwy na 0 eu disodli gan *, a hynny er mwyn sicrhau nad yw'r data yn datgelu ymgeisydd unigol. Talgrynnir pob ffigur ar gyfer nifer y tystysgrifau a roddwyd. Yn y sylwadau a'r tablau, maent wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf. Mae'r holl ganrannau o fewn y sylwadau yn seiliedig ar ffigurau gwirioneddol. Mae'r ffigurau wedi'u talgrynnu'n annibynnol ac felly mae'n bosibl na fyddant yn symio i'r cyfanswm.

Defnyddwyr yr ystadegau hyn

Mae'r ystadegau hyn yn debygol o fod o ddiddordeb i Cymwysterau Cymru, Ofqual, cyrff dyfarnu a Llywodraeth Cymru. Rydym yn croesawu adborth gan ddefnyddwyr er mwyn meithrin gwell dealltwriaeth o bwy yw ein defnyddwyr dros amser. Mae Cymwysterau Cymru yn defnyddio'r ystadegau hyn i lywio dealltwriaeth o batrymau rhoi tystysgrifau, a helpu i fonitro cymwysterau galwedigaethol.

Ystadegau a chyhoeddiadau cysylltiedig

Mae Ofqual yn cyhoeddi ystadegau ar gymwysterau galwedigaethol i Loegr²³.

¹⁹ <https://qualifications.wales/media/3722/datganiad-interim-am-ansawdd-ystadegol-a-sicrhau-ansawdd-ffynonellau-data-gweinyddol.pdf>

²⁰ <https://www.gov.uk/government/publications/ofquals-statistics-policies-and-procedures>

²¹ <https://www.gov.uk/government/collections/statistics-vocational-qualifications>

²² <https://www.qualificationswales.org/cymraeg/cyhoeddiadau/interim-statistical-outputs-policy>

²³ <https://www.gov.uk/government/collections/statistics-vocational-qualifications>.

Ymchwil ac Ystadegau a gyhoeddir gan y Cyngor Cwricwlwm, Arholiadau ac Aseu (CCEA)²⁴.

Ystadegau a gyhoeddir gan Awdurdod Cymwysterau'r Alban (SQA)²⁵.

Ystadegau a gyhoeddir gan Eurostat²⁶.

Gwybodaeth ddefnyddiol

Mae rhestr termau ar gael ar dudalen 13 i'ch helpu i ddehongli'r datganiad hwn. Ceir gwybodaeth am gyhoeddiadau yn y dyfodol ar wefan Llywodraeth Cymru²⁷.

Mae cronfa ddata QiW²⁸ yn rhoi gwybodaeth am gymwysterau cymeradwy a dynodedig sy'n gymwys i gael arian cyhoeddus yng Nghymru.

Y diweddariad nesaf

Mehefin 2019 (dros dro).

Adborth gan ddefnyddwyr

Rydym yn croesawu adborth ar unrhyw agwedd ar yr ystadegau hyn, a gellir ei ddarparu drwy e-bost i ystadegau@cymwysteraucymru.org.

(h) (2019) Rhoddir caniatâd i'w atgynhyrchu ar yr amod y cyfeirir at Cymwysterau Cymru fel y ffynhonnell wreiddiol.

²⁴ http://ccea.org.uk/more/research_statistics.

²⁵ <https://www.sqa.org.uk/sqa/48269.8311.html>.

²⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training/overview>.

²⁷ <http://gov.wales/statistics-and-research/?upcoming=true&lang=cy>

²⁸ <https://www.qiw.wales/?lang=cy>